บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็นผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันราชภัฏ จำนวน 36 แห่ง มี ผู้บริหาร คือ หัวหน้าภาควิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจำนวนแห่งละ 4 คน รวม 144 คน และอาจารย์ผู้สอนจากที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจำนวนแห่งละ 6 คน รวม 216 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหาร จำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 59.72 จากอาจารย์ผู้สอน ได้รับคืน 161 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.53 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส/พีซี (SPSS/PC+ : Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer plus) เพื่อหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอ ในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้บริหาร

2.สภาพการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในสถาบันราชภัฏ

3.ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ในสถาบันราชภัฏ

3. ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ในสถาบันราชภัฏ

ตอนที่ 1 การบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถาบันราชภัฏ

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้บริหาร

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน N = 86	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	46	53.48
หญิง	40	46.51
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
25 - 29 ปี	1	1.16
30 - 34 ปี	2	2.32
35 - 39 ปี	10	11.62
40 - 44 ปี	17	19.76
45 - 49 ปี	34	39.53
50 ปีขึ้นไป	22	25.58
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	12	13.95
ปริญญาโท	73	84.88
ปริญญาเอก	1	1.16
ประสบการณ์ในการทำงาน		
0 - 5 ปี	3	3.48
6 - 10 ปี	5	5.81
11 - 15 ปี	7	8.13
16 - 20 ปี	10	11.62
21 - 25 ปี	31	36.04
25 ปีขึ้นไป	30	34.88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N= 86	ร้อยละ
ปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารมาเป็นเวลา		
0 - 5 ปี	22	25.58
6 - 10 ปี	36	41.86
11- 20 ปี	28	32.55
ตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	29	33.72
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	56	65.11
รองศาสตราจารย์	1	1.16
ศาสตราจารย์	-	-
ตำแหน่งทางการบริหาร		
หัวหน้าภาควิชา	86	100.00
การศึกษาวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม		
ไม่เคย	4	4.65
เคย	82	95.34
การประชุม/อบรมสัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม		
ไม่เคย	4	4.65
เคย	82	95.34

จากตารางที่ 2 แสดงเห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.48 มีอายุระหว่าง 45-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.53 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 84.88 มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 - 25 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.04 ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารส่วนมากเป็นเวลา 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.86 มีตำแหน่งทางวิชาการส่วนมากเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 65.11 ตำแหน่งทางการบริหารเป็นหัวหน้าภาควิชา คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 95.34

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในสถาบันราชภัฏ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านวิธีการจัดการในสถาบันราชภัฏ

ข้อความ	จำนวน N= 86	ร้อยละ
1. ความตระหนักและให้ความสำคัญกับวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1. นำนโยบายเรื่องสิ่งแวดล้อมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	64	74.41
2. นำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญต้องรีบแก้ไขมาเป็นประเด็นในการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา	69	80.23
3.ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถาบัน	62	72.09
4.สนับสนุนให้มีการจัดประชุมสัมมนาวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	46	53.48
2. การสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1. จัดประชุม อบรมให้อาจารย์ผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรม	44	51.16
2. เชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	56	65.11
3. จัดทำคู่มือแนะแนวทางการจัดกิจกรรม	44	51.16
4. ประสานงานกับภาครัฐและเอกชนในการจัดกิจกรรม	62	72.09
5. จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่	64	74.41
6.ส่งเสริมการผลิตและจัดหาสื่อโสตทัศนูปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	54	62.79
7.จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน	58	67.44
8.จัดให้มีคณะกรรมการจัดกิจกรรม	42	48.83
9.ให้อาจารย์เสนอโครงการจัดกิจกรรมเป็นรูปแบบรายงานและการประเมินผลการจัดกิจกรรม	31	36.04

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญต้องรีบแก้ไขมาเป็นประเด็นในการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 80.23 รองลงมาคือ การนำนโยบายเรื่องสิ่งแวดล้อมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 74.41

ส่วนด้านการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถาบันมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 74.41 และรองลงมาคือ การประสานงานกับภาครัฐและเอกชนในการจัดกิจกรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 72.09 และต่อมาคือ การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 67.44

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านบุคลากร ในสถาบันราชภัฏ

ข้อความ	จำนวน N= 86	ร้อยละ
3. การสนับสนุนในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาอาจารย์ผู้สอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1.ปฐมนิเทศอาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน	73	84.88
2.จัดโครงการประชุมอบรมวิชาการสิ่งแวดล้อมในสถาบัน	68	79.06
3.อนุมัติให้อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการนอกสถาบัน	64	74.41
4.จัดทัศนศึกษาดูการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอื่น	69	80.23
5.สนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	66	76.74
6.ส่งเสริมให้อาจารย์ลาศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	71	82.55
7.จัดหาเอกสารวิชาการให้ศึกษา ค้นคว้า	64	74.41
8.ส่งเสริมให้มีการเขียนบทความทางวิชาการสิ่งแวดล้อมศึกษา	66	76.74
9.จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้าข้อมูลทาง INTERNET	64	74.41
10.จัดหาเครื่องมือติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยให้อาจารย์ได้ใช้ติดต่อประสานงาน	52	60.46

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน N= 86	ร้อยละ
4. เกณฑ์ในการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1. จากประสบการณ์ด้านการสอน	45	52.32
2. ความสามารถและความถนัด	69	80.23
3. สาขาวิชาที่จบการศึกษา	66	76.74
4. ความสมัครใจของอาจารย์ผู้สอน	50	58.13
5. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ผู้สอน		
1.มีการปฐมนิเทศ ชี้แจง แนะนำ แนวทางวิธีการสอนและวัตถุประสงค์การสอน	61	70.93
2.ให้คำยกย่องชมเชย ให้อาจารย์เกิดความภูมิใจและรักงานการสอน	68	79.06
3.ให้การยอมรับ และเผยแพร่ผลงานของอาจารย์ที่มีผลงานเด่น	52	60.46
4.ให้คำปรึกษาหารือ และนิเทศเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน	54	62.79
5.พิจารณาความดีความชอบอย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม	69	80.23
6.ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน้าที่และชีวิตส่วนตัว	60	69.76

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏด้านบุคลากร ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาอาจารย์ โดยจัดปฐมนิเทศอาจารย์ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 84.88 รองลงมาเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากคือ การส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 82.55 และมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอน โดยมากดูจากความสามารถและความถนัดเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 80.23 รองลงมาเป็นความต้องการอยู่ในระดับมากคือ ดูจากสาขาวิชาที่จบ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.74 ในด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบอย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรมเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 80.23 รองลงมาคือ ให้คำยกย่องชมเชยให้อาจารย์เกิดความภูมิใจและรักงานการสอน คิดเป็นร้อยละ 79.06

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ในสถาบันราชภัฏ

ข้อความ	จำนวน N= 86	ร้อยละ
6. การสนับสนุนให้มี เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน		
1.จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ อย่างเพียงพอ	74	86.04
2.จัดหาสถานที่ ห้องเรียน ห้องกิจกรรมให้เหมาะสม	70	81.39
3.จัดหาเอกสารทางวิชาการ เอกสารแนะแนว คู่มือ หนังสือให้ทันสมัย	72	83.72
4.จัดห้องสมุดให้เป็นศูนย์บริการค้นคว้า หลักฐานเอกสารอ้างอิงที่ทันสมัย มีเครื่องคอมพิวเตอร์ค้นคว้าข้อมูลทาง INTERNET	66	76.74
5.จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการผลิตสื่อ	65	75.58
6.หาแหล่งบริการแลกเปลี่ยนและขอยืมสื่อ	50	58.23
7.จัด อุปกรณ์สื่อสารและระบบสื่อสารส่งข่าวภายในสถาบัน	56	65.11
8.จัดให้มีการเผยแพร่ข่าวสาร เช่น จุลสาร วารสาร หนังสือพิมพ์	65	75.58
9.จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอ	66	76.74
10.จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยสอน	64	74.41
7. การจัดบรรยากาศ และสถานที่ ให้เกิดการเรียนรู้ เรื่องสิ่งแวดล้อมจากประสบการณ์ตรง		
1. จัดอาคารเรียนและห้องเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบเหมาะสม	79	91.86
2. จัดสวนหย่อม ปลูกต้นไม้รอบ ๆบริเวณสถาบัน	74	86.04
3. จัดให้มีโรงอาหาร ที่ถูกสุขลักษณะและอาหารที่มีคุณภาพดี	72	83.72
4. จัดให้มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	69	80.23
5. จัดชมรมสิ่งแวดล้อม	72	83.72
6. ค่ายอาสาพัฒนา	69	80.23

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ผู้บริหารให้การสนับสนุนอันดับแรกคือ จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออย่างเพียงพอ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 86.04 รองลงมาคือ การจัดหาเอกสารทางวิชาการ เอกสารแนะแนว คู่มือ หนังสือให้ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 83.72 ในการจัดบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม จากประสบการณ์ตรง โดยมากผู้บริหารจัดให้มีอาคารเรียนและห้องเรียนที่สะอาดเป็นระเบียบเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 91.86 รองลงมาคือ การจัดสวนหย่อมปลูกต้นไม้รอบ ๆบริเวณสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 86.04

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านงบประมาณ ในสถาบันราชภัฏ

ข้อความ	จำนวน N= 86	ร้อยละ
7. การสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ		
1.งบประมาณในด้านการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการปฐมนิเทศ	68	79.06
2.งบประมาณในด้านการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการลาศึกษาต่อ	75	87.20
3.งบประมาณในด้านการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการประชุม อบรมและสัมมนาทางวิชาการ	79	91.86
4.งบประมาณในด้านการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการวิจัย	64	74.41
5.งบประมาณในด้านการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านทัศนศึกษา	60	69.76
6.งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์	72	83.72
7.งบประมาณในการผลิตสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนสำเร็จรูป	76	88.37
8.งบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงสื่อและโสตทัศนูปกรณ์	50	58.13
9.งบประมาณในการจัดหาซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการค้นคว้าข้อมูล	52	60.46
10.งบประมาณในการในการจัดซื้อหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	49	56.97
8. แหล่งงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1. เงินงบประมาณแผ่นดิน	76	88.37
2. เงินสนับสนุนจากองค์กรเอกชนต่าง ๆ	6	6.97
3. เงินบำรุงการศึกษา	74	86.04
4. เงินช่วยเหลือจากสมาคมผู้ปกครอง	12	13.95

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของผู้บริหาร ด้านงบประมาณ โดยสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน ด้านการประชุมอบรมสัมมนาวิชาการเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 91.86 รองลงมาคือ สนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 88.37 และแหล่งงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาได้รับจากเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 88.37 รองลงคือ เงินบำรุงการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 86.04

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ในสถาบันราชภัฏ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านวิธีการจัดการ ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 86)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
	<u>ด้านวิธีการจัดการ</u>						
1.	การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน	2.44	1.14	น้อย	3.01	.83	มาก
2.	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน การจัดการเรียนการสอน	2.86	1.12	มาก	3.00	.97	มาก
3.	การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของแผน	3.65	.61	มากที่สุด	3.06	.92	มาก
4.	ความเข้าใจในแผนของผู้บริหารและอาจารย์	3.21	.92	มาก	3.13	.86	มาก
5.	ความสอดคล้องของแผนกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น	3.40	.79	มาก	3.55	.63	มากที่สุด
6.	การประชุมปฐมนิเทศชี้แจงนโยบายและแผนการการจัดการสอน	3.16	.94	มาก	3.15	.98	มาก
7.	การประสานงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนผู้ปกครองนักศึกษา	2.77	.92	มาก	3.08	.91	มาก
8.	ความสามารถจัดบรรยากาศในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	2.65	.87	มาก	3.16	.88	มาก
9.	การจัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมศึกษา	2.86	.94	มาก	3.20	.97	มาก
10.	การนิเทศและติดตามประเมินผลการเรียนการสอน	2.77	1.06	มาก	3.07	.92	มาก
	รวม	3.00	.52	มาก	3.14	.52	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านการบริหารจัดการ ปัญหาโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของแผน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.65 รองลงมาเป็นปัญหาในระดับมากคือ ความสอดคล้องของแผนกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

ส่วนในด้านความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านวิธีการจัดการโดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ความสอดคล้องของแผนกับสภาพปัญหาท้องถิ่น ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมาเป็นความต้องการในระดับมากคือ การจัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านบุคลากร ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	ผู้บริหาร (N=86)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ผู้สอนกับจำนวนนักศึกษา	2.99	1.02	มาก	3.21	.87	มาก
2.	ความรู้และทักษะในการสอนของอาจารย์	2.91	1.04	มาก	3.13	.93	มาก
3.	การกำหนดคุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอนที่จบด้านสิ่งแวดล้อม	2.91	.95	มาก	3.07	.86	มาก
4.	การประสานงานของอาจารย์ผู้สอนกับผู้บริหาร	3.06	.97	มาก	3.01	.99	มาก
5.	การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน	3.09	.98	มาก	3.10	.85	มาก
6.	การพัฒนาอาจารย์ผู้สอนโดยส่งไปอบรมประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์	3.10	1.01	มาก	3.08	.80	มาก
7.	การสนับสนุนให้อาจารย์ศึกษาต่อ	3.23	.93	มาก	3.15	.86	มาก
8.	การตัดสินใจในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ	3.07	.99	มาก	3.06	.83	มาก
9.	ความพร้อมในการปฐมนิเทศ	2.93	1.08	มาก	3.15	.85	มาก
10.	ความร่วมมือของวิทยากรในท้องถิ่น	2.85	1.09	มาก	3.20	.82	มาก
	รวม	3.01	.55	มาก	3.43	.60	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านบุคลากร โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับมากอันดับแรกคือ การสนับสนุนให้อาจารย์ลาศึกษาต่อ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.23 และรองลงมาการพัฒนาอาจารย์โดยส่งไปอบรมประชุม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ส่วนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร ด้านบุคลากร โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ ความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และรองลงมาคือ ความร่วมมือของวิทยากรในท้องถิ่น ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 86)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	การจัดให้มีเอกสาร คู่มือประกอบการสอนสิ่งแวดล้อม	3.13	.94	มาก	3.13	.88	มาก
2.	จำนวนที่เพียงพอของสื่อการสอนกับจำนวนนักศึกษา	3.20	.93	มาก	3.12	.89	มาก
3.	สภาพของสื่อที่เหมาะสมและคุณภาพดี	3.14	1.01	มาก	3.13	.85	มาก
4.	การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ	3.21	.97	มาก	3.17	.88	มาก
5.	การส่งเสริมนวัตกรรม และเทคโนโลยีในการผลิตสื่อ	3.16	.89	มาก	3.10	.91	มาก
6.	การจัดหาแหล่งบริการให้ยืมสื่อ	2.62	1.17	มาก	3.08	.96	มาก
7.	การจัดห้องสมุดที่มีหนังสือจำนวนเพียงพอและมีแหล่ง ค้นคว้าบริการทาง INTERNET	3.20	.94	มาก	3.08	.92	มาก
8.	การจัดให้มีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.23	.82	มาก	3.23	.82	มาก
9.	จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้สื่อ	3.16	.91	มาก	3.21	.81	มาก
10.	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ	3.07	.88	มาก	3.28	.88	มาก
	รวม	3.11	.56	มาก	3.15	.59	มาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ พบว่าโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับแรกคือ การจัดให้มีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 รองลงมาเป็นความต้องการในระดับมาก คือ การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ลำดับต่อมาคือ ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของสื่อการสอนกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

ส่วนในด้านความต้องการ พบว่า โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ข้อที่มีความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 รองลงมาเป็นความต้องการในระดับมากคือ การจัดให้มีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และลำดับต่อมาคือ จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้สื่อ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านงบประมาณ ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 86)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ	2.90	.97	มาก	3.20	.91	มาก
2.	การจัดหาและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร ด้านการประชุม อบรม สัมมนาและลาศึกษาต่อ	2.81	1.05	มาก	3.14	.95	มาก
3.	งบประมาณในการผลิตสื่อ โสตทัศนูปกรณ์	2.87	.99	มาก	3.21	.78	มาก
4.	งบประมาณในการจัดทำคู่มือ หนังสือประกอบการเรียนการสอน	2.86	1.09	มาก	3.07	.93	มาก
5.	งบประมาณในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม	2.94	.97	มาก	3.13	.88	มาก
6.	งบประมาณในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในสถาบัน	3.07	.97	มาก	3.07	.94	มาก
	รวม	2.91	.66	มาก	3.14	.72	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านงบประมาณ พบว่าโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากอันดับแรกคือ งบประมาณในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในสถาบัน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 รองลงมาคืองบประมาณในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ส่วนในด้านความต้องการด้านงบประมาณพบว่า ผู้บริหารมีความต้องการงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 .และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการผลิตสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 รองลงมาเป็นความต้องการในระดับมากคือ ความต้องการในด้านการวางแผนการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	ผู้บริหาร (N= 86)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	ด้านวิธีการจัดการ	3.00	.52	มาก	3.14	.52	มาก
2.	ด้านบุคลากร	3.01	.55	มาก	3.43	.60	มาก
3.	ด้านสื่อและโสตทัศนูปกรณ์	3.11	.56	มาก	3.15	.59	มาก
4.	ด้านงบประมาณ	2.91	.66	มาก	3.14	.72	มาก
	รวม	3.01	.26	มาก	3.22	.37	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม ในสถาบันราชภัฏ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ด้านที่เป็นปัญหามากเรียงตามลำดับคือ ด้านสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ด้านบุคลากร ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ด้านวิธีการจัดการ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และด้านงบประมาณ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ส่วนความต้องการพบว่า โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ความต้องการมากเรียงตามลำดับคือ ด้านบุคลากร คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ด้านสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ด้านงบประมาณ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และด้านวิธีการจัดการ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถาบันราชภัฏ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามสถานภาพ

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	70	43.47
หญิง	91	56.52
อายุ		
25 - 29 ปี	4	2.48
30 - 34 ปี	12	7.45
35 - 39 ปี	36	22.36
40 - 44 ปี	71	44.09
45 - 49 ปี	18	11.18
50 ปีขึ้นไป	14	8.69
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	12.42
ปริญญาตรี	48	29.81
ปริญญาโท	91	56.52
ปริญญาเอก	2	1.24
ตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	69	42.85
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	90	55.90
รองศาสตราจารย์	2	1.24
ศาสตราจารย์	-	-
ประสบการณ์ในการทำงาน		
0 - 5 ปี	12	7.45
6 - 10 ปี	62	38.50
11 - 15 ปี	54	33.54
16 - 20 ปี	18	11.18
20 ปีขึ้นไป	15	9.31

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N= 161	ร้อยละ
รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน		
วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	98	60.86
มนุษย์และสิ่งแวดล้อม	35	21.73
สุขภาพกับสิ่งแวดล้อม	28	17.39
เคยศึกษาวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม		
ไม่เคย	24	1.49
เคย	137	85.09
นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการเรียนการสอน		
ใช้ได้มาก	90	55.90
ใช้ได้ปานกลาง	64	39.75
ใช้ได้น้อย	7	4.34
ไม่ได้เลย	-	-
เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนสิ่งแวดล้อม		
ไม่เคย	20	12.42
เคย	141	87.57
หน้าที่รับผิดชอบงานนอกเหนือจากงานสอน		
งานฝ่ายปกครองหรือบริหาร	58	36.02
งานฝ่ายวิชาการ	72	44.72
งานฝ่ายธุรการ	14	8.70
งานห้องพยาบาล	16	9.94
บรรณาธิการข่าว	1	0.62

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.52 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 40-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.09 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 56.52 ตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 55.90 มีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.50 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบันเป็นวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 60.86 อาจารย์ส่วนใหญ่เคยได้รับการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 85.09 และอาจารย์ส่วนใหญ่นำความรู้มาใช้ในการสอนจากสิ่งแวดล้อมศึกษา ใช้ได้มากคิดเป็นร้อยละ 55.90 ส่วนใหญ่เคยได้รับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.57 งานที่รับผิดชอบนอกเหนือจากงานเป็นงานสอนของอาจารย์มากอันดับแรกคือ ฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 44.72

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ

ตารางที่13 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาในสถาบันราชภัฏ

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
1.การจัดลักษณะของเนื้อหาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา		
จัดให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	118	73.29
จัดให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา	96	59.62
จัดโดยคำนึงถึงนโยบายของสถาบัน	116	72.04
จัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	112	69.56
เลือกปัญหาที่วิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมาเป็นประเด็นหัวข้อเรื่องที่สอน	146	90.68
จัดให้สอดคล้องกับสภาพของปัญหาสิ่งแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น	144	89.44
จัดเนื้อหาให้มีความทันสมัยทันเหตุการณ์	120	74.53
จัดเนื้อหาให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา	80	49.68
จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร	78	48.44
จัดตามอัตราและความสามารถของผู้สอน	46	28.54
2. การกำหนดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อม		
กำหนดตามนโยบายของสถาบันราชภัฏ	96	59.62
กำหนดให้เป็นนโยบายหลักของสถาบันในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษา	72	44.72
กำหนดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาขึ้นใหม่โดยการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาร่วมกันสร้างโดยการนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและในสถาบันมาเป็นประเด็นหลัก	140	86.95

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
นำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนและในสถาบันมาปรับให้สอดคล้องกันกับโปรแกรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบัน	142	88.19
จัดเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา	128	79.50
จัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	104	64.59
3. การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		
ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	150	93.16
ตระหนักในปัญหาความสมดุลย์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ	146	90.68
มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม	141	87.56
มีทัศนคติในการแก้ปัญหาและจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	146	90.68
สามารถในการจัดการและใช้ สิ่งแวดล้อมอย่างมีเหตุผล ประหยัด คุ้มค่า	94	58.38
เสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	98	60.86
ปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง	152	94.40
4. ในสถาบันของท่านมีวิธีการจัด การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับนักศึกษา		
จัดให้มีการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกระดับ	142	88.19
จัดให้มีการสอนสอดแทรกในวิชาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์	150	93.16
จัดให้เป็นวิชาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ	120	74.53
เป็นวิชาบังคับระดับปริญญาตรี	151	93.78
เป็นหลักสูตรเสริมกับรายวิชาวิทยาศาสตร์	122	81.98

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
5. เนื้อหาวิชาที่สอน ประกอบด้วยหัวข้อเรื่อง		
นิเวศวิทยา	138	85.71
สถานการณ์สิ่งแวดล้อมปัจจุบัน	132	81.98
มลพิษสิ่งแวดล้อม	112	69.56
กฎหมายสิ่งแวดล้อม	106	65.03
การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	120	74.53
สัมมนาสิ่งแวดล้อม	110	68.32
ปัญหาพิเศษสิ่งแวดล้อม	108	67.08
เคมีสิ่งแวดล้อม	76	47.20
สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม	92	57.14
6. มีหลักเกณฑ์เพื่อให้การสอนบรรลุเป้าหมายวิชา สิ่งแวดล้อมศึกษา		
เพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อม ในชุมชน	152	94.40
เพื่อให้นักศึกษาเกิดความตระหนักในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและร่วมกันแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม	140	86.95
เพื่อให้นักศึกษาได้นำความรู้และประสบการณ์ มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน	128	79.50

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านเนื้อหาวิชาการ ของอาจารย์ผู้สอน พบว่ามีการจัดลักษณะเนื้อหาวิชาการ โดยเลือกปัญหาที่วิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมาเป็นประเด็นหัวข้อเรื่องที่สอนมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 90.68 รองลงมาคือ การจัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพของปัญหาสิ่งแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 89.44 ด้านการกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับนโยบายสิ่งแวดล้อมโดยนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนมาปรับให้สอดคล้องกับโปรแกรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 88.19 รองลงมาคือ การกำหนดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมขึ้นใหม่ โดยตั้งคณะกรรมการขึ้นมาร่วมสร้างโดยการนำสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและในสถาบันมาเป็นประเด็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 86.95 ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้พบว่า อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 93.16 และต่อมาคือให้มีความตระหนักในปัญหาความสมดุลย์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 90.68 และให้มีทัศนคติในการแก้ปัญหาและจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 90.68 สถาบันจัดการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในลักษณะเป็นวิชาบังคับในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.78 รองลงมาจัดสอนสอดแทรกในวิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 93.16 ในด้านเนื้อหาวิชาที่สอน หัวข้อที่ใช้ในการสอนมากที่สุดคือ นิเวศวิทยา คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาคือ สถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 81.98 ส่วนหลักเกณฑ์ในการบรรลุเป้าหมายในการสอนวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษาที่มากเป็นอันดับแรกคือ เพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและร่วมกันแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 86.95

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ในสถาบันราชภัฏ

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
1. วิธีการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1.1 วิธีสอนที่เน้นอาจารย์เป็นศูนย์กลาง เช่น การบรรยาย การสาธิตการใช้สื่อคำถาม	132	81.98
1.2 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการสืบสอบ	145	90.06
1.3 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาได้รับข้อมูลและเนื้อหาสาระโดยการอ่าน การสังเกต การฟังและการสัมภาษณ์	102	63.35
1.4 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาได้สาธิตและแสดงความคิดเห็นโดยการแสดงบทบาทสมมุติ การอภิปราย โต้วาที เล่นละครสถานการณ์จำลอง	144	89.44
1.5 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ เชิงสร้างสรรค์โดยการแก้ปัญหา และการอภิปราย	130	80.74
1.6 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงโดยการออกไปศึกษานอกสถานที่	140	86.95
1.7 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาได้พัฒนาทัศนคติ และค่านิยมโดยวิเคราะห์เหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ประเทศและโลก	132	81.98
1.8 วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษามีทักษะในการทำงานเป็นหมู่คณะ	128	79.50

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
2. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา		
2.1 เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ได้ปฏิบัติจริง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากที่สุด	128	79.50
2.2 เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาสภาพปัญหา ฝึกแก้ปัญหาและนำไปปฏิบัติได้จริงในชุมชน	86	53.41
2.3 เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถเป็นผู้นำกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในครอบครัว และชุมชน ท้องถิ่นและระดับอื่น ๆได้	136	84.47
3. การจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
3.1 จัดทำตามจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นหลัก	124	77.01
3.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	140	86.95
3.3 จัดทำโครงการสอนตลอดภาคการศึกษา	104	64.59
3.4 ศึกษาจากแผนงานและโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา	112	69.56
3.5 จัดทำแผนการสอนตลอดภาคการศึกษาเพื่อสะดวกในการกำหนดแผนการสอน	118	73.29
4. หลักเกณฑ์เพื่อให้การสอนบรรลุเป้าหมายสิ่งแวดล้อมศึกษา		
4.1 เน้นการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	118	73.29
4.2 ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ	114	70.80
4.3 เน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในชุมชน	138	85.71
4.4 เน้นให้นักศึกษาได้นำความรู้ และประสบการณ์มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน	112	69.56
4.5 ให้นักศึกษาเกิดความตระหนัก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	114	89.44
4.6 เน้นการให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ และการดำเนินชีวิตโดยใช้ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติ	140	86.95

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
5. การเตรียมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
5.1 ศึกษาจากคู่มือการสอน	110	68.32
5.2 ทำโครงการสอน	112	69.56
5.3 จัดทำแผนการสอน	148	91.92
5.4 จัดทำใบงาน	136	84.47
5.5 ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาประเด็นใหม่ ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	112	69.56
5.6 จัดหาสื่อหรือทำสื่อการสอน	140	86.95
5.7 จัดทำเอกสารประกอบการสอน	104	64.59
6. สถาบันมีหลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา		
6.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาไว้อย่างชัดเจน	94	58.38
6.2 กำหนดให้เป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับวิชาเรียนของนักศึกษา	58	36.02
6.3 เน้นกิจกรรมที่สนองตอบความต้องการของนักศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับชีวิตประจำวัน	88	54.65
6.4 เน้นกิจกรรมที่เสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรที่กว้างขึ้น	140	86.95
6.5 เน้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาที่จัดขึ้น ต้องให้นักศึกษาได้ปฏิบัติโดยสำรวจปัญหาและวางแนวทางการแก้ปัญหาและปฏิบัติได้จริง	144	89.44
7. ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถาบันได้จัดขึ้น		
7.1 กิจกรรมที่จัดขึ้นในสถาบัน เช่น นิทรรศการ,ป้ายนิเทศ,การฉายสไลด์ภาพยนต์และวิดีทัศน์	132	81.96
7.2 การทำโครงการ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมเช่น ปลูกต้นไม้ในสถาบัน.ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.โครงการสวนสุขภาพ	120	74.53
7.3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การจัดสัปดาห์รณรงค์รักษาความสะอาด กำจัดขยะ	130	80.74
7.4 กิจกรรมทัศนศึกษา	101	62.73

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
7.5 ค่ายพักแรมศึกษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	134	83.22
7.6 กิจกรรมที่จัดขึ้นตามโอกาสสำคัญ เช่น วันสิ่งแวดล้อมโลก วันคุ้มครองสัตว์ป่า วันต้นไม้แห่งชาติ	128	79.50

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม พบว่าอาจารย์ใช้วิธีการสอนที่เน้นการให้นักศึกษาเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 90.06 รองลงมาคือ การให้นักศึกษาได้สาธิตและแสดงความคิดเห็น โดยการแสดงบทบาทสมมุติ การอภิปราย โต้วาที เล่นละคร และสถานการณ์จำลอง คิดเป็นร้อยละ 89.44 และอันดับต่อมาคือ วิธีการสอนที่นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงโดยการออกไปศึกษานอกสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 86.95 ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถเป็นผู้นำสิ่งแวดล้อมในครอบครัวและชุมชนท้องถิ่นและระดับอื่นได้ คิดเป็นร้อยละ 84.47 รองลงมาคือ ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ได้ปฏิบัติจริงและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 79.50 และในการจัดทำแผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 86.95 รองลงมาคือ การทำตามจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 77.01 ด้านหลักเกณฑ์เพื่อให้การสอนบรรลุเป้าหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยให้นักศึกษาเกิดความตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 89.44 รองลงมาคือ การให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ และการดำเนินชีวิต โดยใช้ความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 86.95 การเตรียมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา อาจารย์มีการทำแผนการสอนมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 91.92 รองลงมาคือ การจัดหาสื่อและทำสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 86.95 หลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา เน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงโดยสำรวจปัญหาและวางแนวทางแก้ไขปัญหาและปฏิบัติได้จริง คิดเป็นร้อยละ 89.44 ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้น เป็นกิจกรรมทัศนศึกษา ค่ายพักแรมศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 83.22 รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถาบัน เช่น นิทรรศการ ป้ายนิเทศ ฉายสไลด์ภาพยนตร์และวิดีทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 81.98

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการสื่อการเรียนการสอน ในสถาบันราชภัฏ

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1.1 เพื่อช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน	132	81.98
1.2 เพื่อพัฒนาเจตคติและความตระหนักเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อม	104	64.59
1.3 เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	106	65.83
1.4 เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง	126	78.26
1.5 เพื่อช่วยประหยัดเวลาในการสอน	110	68.32
1.6 เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น	120	74.53
2. ประเภทของสื่อที่ใช้		
2.1 ของจริงและตัวบุคคล เช่น การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่	142	88.19
2.2 สื่อภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น คำพูด ตำรา วัสดุสิ่งพิมพ์	140	86.95
2.3 วัสดุกราฟิก เช่น แผนภูมิ แผนสถิติ โปสเตอร์ แผนที่ ลูกโลก ภาพวาด	123	76.39
2.4 ภาพนิ่ง ภาพถ่าย ภาพสไลด์	141	87.57
2.5 ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนต์และโทรทัศน์	136	84.47
2.6 การบันทึกเสียง แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง ต้องใช้อุปกรณ์อื่นประกอบ	126	78.26
2.7 สื่อประเภทโปรแกรมเช่น สื่อสัญลักษณ์หรือโสตทัศนูปกรณ์ บทเรียนโปรแกรมและบทเรียนสำเร็จรูป	132	81.98
3. วิธีการในการจัดหาสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา		
3.1 ใช้งบประมาณของสถาบันในการจัดซื้อ ผลิต	141	87.57
3.2 ใช้บริการ ยืมจากหน่วยสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ของสถาบัน	132	81.98
3.3 อาจารย์ผู้สอนผลิตเอง	64	39.75
3.4 นักศึกษาและอาจารย์ช่วยกันผลิต	58	36.02
3.5 ขอบริจาคทุนการผลิตจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน	68	42.23

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
3.6 ใช้บริการหรือยืมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน	120	74.53
4. คุณภาพของสื่อที่ท่านใช้ในการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา มีลักษณะ		
4.1 เป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้	138	85.71
4.2 มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน	117	72.67
4.3 มีความน่าเชื่อถือทันสมัยและน่าสนใจ	110	68.32
4.4 มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียน	112	69.56
4.5 มีความเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน	128	79.50
4.6 มีเทคนิคการผลิตดี ทั้งขนาด รูปร่าง เสียง แสง สี ภาพ	120	74.53
4.7 เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน	110	68.32
4.8 เป็นสื่อที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน	98	60.86
4.9 เป็นสื่อที่นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง	140	86.96
4.10 มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา	92	57.14

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่ามีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการสอนเพื่อช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 81.98 รองลงมาคือ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง คิดเป็นร้อยละ 78.26 ประเภทของสื่อที่นำมาใช้คือ ประเภทของจริงและตัวบุคคล เช่น การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 88.19 รองลงมาคือ ภาพนิ่ง ภาพถ่าย ภาพสไลด์ คิดเป็นร้อยละ 87.57 วิธีการในการจัดหาสื่อการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยใช้งบประมาณของสถาบันในการจัดซื้อมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 87.57 รองลงมาคือ ใช้บริการยืมจากหน่วยสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ของสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 81.98 ด้านคุณภาพของสื่อที่ใช้มีลักษณะเป็นสื่อที่นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 86.96 รองลงมาคือ เป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 85.71

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ในสถาบันราชภัฏ

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
1. การวัดและประเมินผลวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1.1 วัดตามวัตถุประสงค์ของการสอน	121	75.15
1.2 วัดตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและโปรแกรม	128	79.50
1.3 วัดและประเมินผลตามแผนแม่บทสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ	92	57.14
1.4 วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติในโครงการกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา	94	58.38
1.5 วัดจากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรการเรียนการสอน	92	57.14
1.6 ประเมินเจตคติ และทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	98	60.86
1.7 สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงถึงการมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมเช่น การอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า การรักษาสิ่งของสาธารณะ การทิ้งขยะ	112	69.56
1.8 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	92	57.14
2. จุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผล		
2.1 เพื่อทราบว่าการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์เพียงใด	101	62.73
2.2 เพื่อทราบถึงพัฒนาการของผู้เรียน	120	74.53
2.3 เพื่อนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน	142	88.19
2.4 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอน	116	72.04
2.5 เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนอยู่เสมอ	130	80.74

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 161	ร้อยละ
3. ช่วงเวลาที่ใช้ในการประเมินผล		
3.1 ประเมินผลก่อนเรียน	68	42.23
3.2 ประเมินผลระหว่างภาคเรียน	132	81.98
3.3 ประเมินผลหลังการเรียน สอบปลายภาค เสนอรายงาน	146	90.68
4. การพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล		
4.1 การวิเคราะห์ข้อสอบ	92	57.14
4.2 การจัดทำคลังข้อสอบ	74	45.96
4.3 การสร้างเกณฑ์วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติจริง	116	72.04
5. ท่านใช้เกณฑ์อะไรในการประเมินผล		
5.1 แบบอิงเกณฑ์	40	24.84
5.2 แบบอิงกลุ่ม	70	43.47
5.3 ใช้แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม	126	78.26
6. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาจาก		
6.1 ผลการเรียน ด้านความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติและค่านิยม	136	84.47
6.2 พฤติกรรมในการประพฤติ ปฏิบัติตนต้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา	134	83.22
6.3 ผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	149	92.54
6.4 การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในสถาบัน	132	81.98

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีการวัดและประเมินผลโดยวัดตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและโปรแกรมมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 79.50 รองลงมาคือการวัดตามวัตถุประสงค์ของการสอน คิดเป็นร้อยละ 75.15 จุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผล เพื่อนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 88.19 และเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 80.74 ช่วงเวลาที่ใช้ในการประเมินผลคือ การประเมินผลหลังเรียนสอบปลายภาค เสนอรายงานมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 90.68 เกณฑ์ในการประเมินผลที่ใช้เป็นแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 78.26 และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย คิดเป็นร้อยละ 92.54

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ ในสถาบันราชภัฏ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านเนื้อหาวิชา ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	อาจารย์ (N = 161)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับสภาพความต้องการและปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น	3.23	1.00	มาก	3.35	.81	มาก
2.	การปรับเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา	2.25	.98	น้อย	2.58	.93	มาก
3.	ความครอบคลุมของปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกด้านในเนื้อหาวิชา	2.74	1.25	มาก	2.96	1.01	มาก
4.	ความเพียงพอของเวลาเรียนกับเนื้อหาวิชา	2.51	1.11	มาก	2.93	.92	มาก
5.	ความเพียงพอของเอกสารหลักสูตรคู่มือที่ใช้ในการสอน	2.61	1.77	มาก	2.91	.88	มาก
6.	การปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความถูกต้องและทันสมัย	3.35	.86	มาก	2.75	.90	มาก
7.	การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์โครงสร้างของหลักสูตรก่อนนำไปใช้	3.05	.80	มาก	2.70	.89	มาก
8.	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์คำอธิบายรายวิชาในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการสอน	3.19	.75	มาก	2.78	.92	มาก
9.	ความสนใจ การค้นคว้าเพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำเอกสารประกอบการสอนหลักสูตร	2.86	.88	มาก	2.72	.90	มาก
	รวม	2.85	.63	มาก	2.51	.39	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับแรกคือ การปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความถูกต้องและทันสมัย ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 รองลงมาคือ ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับสภาพความต้องการและปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ส่วนด้านความต้องการในด้านเนื้อหาวิชาพบว่า มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ข้อที่มีความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับสภาพความต้องการและปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 รองลงมาคือ ความครอบคลุมของปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกด้านในเนื้อหาวิชา คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านวิธีสอนและกิจกรรม ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	อาจารย์ (N=161)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	วิธีการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง	2.96	.99	มาก	3.30	.76	มาก
2.	วิธีการที่เน้นอาจารย์เป็นศูนย์กลาง	2.31	1.04	มาก	2.61	.99	มาก
3.	ความรู้ความเข้าใจในการทำแผนการสอนและวิธีการสอนแบบใหม่	2.62	.92	มาก	3.39	.88	มาก
4.	ความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมของอาจารย์	2.32	1.00	มาก	2.74	1.0	มาก
5.	การสนับสนุนการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่จากผู้บริหาร	3.25	.23	มาก	2.78	1.0	มาก
6.	ความเพียงพอของเวลาในการจัดกิจกรรม	2.96	.97	มาก	2.78	1.0	มาก
7.	การติดต่อประสานงานกับแหล่งวิทยากรและหน่วยงานอื่น ๆ	3.06	.91	มาก	2.91	.90	มาก
8.	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีการและทักษะการสอน	3.21	.87	มาก	3.27	.85	มาก
9.	ความสนใจและความร่วมมือของนักศึกษาในการจัดกิจกรรม	3.07	.94	มาก	2.88	.86	มาก
10.	ความร่วมมือระหว่างกลุ่มสถาบันในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.19	.90	มาก	3.01	.87	มาก
11.	งบประมาณในการจัดกิจกรรม	3.43	.72	มาก	3.39	.58	มาก
12.	ความรับผิดชอบของอาจารย์	3.02	.87	มาก	2.96	.72	มาก
13.	สถานที่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมเพียงพอและเหมาะสม	3.09	.80	มาก	2.88	.74	มาก
14.	การนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหาร	3.03	.82	มาก	2.93	.84	มาก
	รวม	2.97	.47	มาก	3.22	.56	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหามากอันดับแรกคือ งบประมาณในการจัดกิจกรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 รองลงมาคือ การสนับสนุนกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่จากผู้บริหาร ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25

ส่วนในด้านความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของอาจารย์ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่า มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และข้อที่มีความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ ความต้องการงบประมาณในการจัดกิจกรรม ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจ ในการทำแผนการสอนและวิธีการสอนแบบใหม่ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และความต้องการวิธีสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	อาจารย์ (N = 161)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	การบรรลุวัตถุประสงค์ของการใช้สื่อ	3.06	.82	มาก	3.01	.82	มาก
2.	ประสิทธิผลการใช้สื่อ	3.04	.80	มาก	3.04	.93	มาก
3.	ความเพียงพอของสื่อที่ใช้	3.39	.58	มาก	2.45	1.18	มาก
4.	การจัดหางบประมาณในการจัดซื้อและจัดทำสื่อ โสตทัศนูปกรณ์	3.50	.51	มากที่สุด	3.34	.84	มาก
5.	คุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อประเภทต่าง ๆ ที่ท่านใช้	2.50	1.19	มาก	3.31	.92	มาก
6.	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการใช้สื่อ	3.44	.74	มาก	3.29	.98	มาก
7.	ความรู้และทักษะในการใช้สื่อ	2.71	1.16	มาก	3.32	.94	มาก
8.	การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อนำมาผลิตสื่อการสอนและการค้นคว้า	2.00	.86	มาก	3.33	.80	มาก
9.	ความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ผลิตสื่อการสอนและให้บริการยืมสื่อ	2.61	1.12	มาก	3.01	.94	มาก
10.	ทักษะการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ สไลด์ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์	2.77	.98	มาก	3.07	.91	มาก
11.	จำนวนหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เพียงพอกับความต้องการศึกษาค้นคว้า	2.63	1.02	มาก	3.07	.81	มาก
12.	การวัดและประเมินผลการใช้สื่อ	2.64	.99	มาก	3.07	.92	มาก
	รวม	2.95	.50	มาก	3.11	.56	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การจัดหางบประมาณในการจัดซื้อและจัดทำสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 รองลงมาเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากคือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการใช้สื่อ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

ส่วนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ การจัดหางบประมาณในการจัดซื้อและจัดทำสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 รองลงมาเป็นความต้องการอยู่ในระดับมากคือ ความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อนำมาผลิตสื่อการสอนและการค้นคว้า ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการวัดและประเมินผล ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	อาจารย์ (N = 161)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	ความรู้และความเข้าใจในระเบียบวิธีการจัดการประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	2.36	2.78	น้อย	3.06	.91	มาก
2.	ความเหมาะสมของวิธีการวัดและประเมินผลที่ท่านใช้	2.38	.82	น้อย	3.02	.93	มาก
3.	ความเพียงพอและเหมาะสมของเวลาในการวัดและประเมินผล แบบสังเกตพฤติกรรม	3.22	.77	มาก	3.14	.94	มาก
4.	จำนวนอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบและทำคลังข้อสอบ	2.91	.96	มาก	3.26	.91	มาก
5.	การติดตามประเมินผลเจตคติและทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.06	.86	มาก	3.22	.86	มาก
6.	การวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนให้ครบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.30	.79	มาก	3.55	.59	มาก
7.	การสร้างแบบทดสอบที่มีคุณภาพเพื่อวัดในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.14	.85	มาก	3.47	.62	มาก
8.	ความร่วมมือของนักศึกษาในการวัดความรู้ทางด้านการปฏิบัติ	3.13	.90	มาก	3.24	.86	มาก
9.	ความยากของการวัดและประเมินผลด้านการปฏิบัติของนักศึกษา	1.99	1.00	มาก	3.03	.91	มาก
10.	การประเมินผล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.14	.94	มาก	2.91	.83	มาก
11.	การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านวิธีการวัดและประเมินผล	3.12	1.05	มาก	3.34	.73	มาก
	รวม	2.89	.44	มาก	3.21	.51	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากอันดับแรกคือ การวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 รองลงมาเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากคือ ความเพียงพอและเหมาะสมของเวลาในการวัดและประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรม ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ส่วนด้านความต้องการในการวัดและประเมินผลโดยรวมพบว่า มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นความต้องการมากเป็นอันดับแรกคือ ความต้องการการวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนให้ครบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมาเป็นความต้องการอยู่ในระดับมากคือ ความต้องการด้านการสร้างแบบทดสอบที่มีคุณภาพ เพื่อวัดในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ข้อความ	อาจารย์ (N= 161)					
		$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
1.	ด้านเนื้อหาวิชา	2.85	.63	มาก	2.51	.39	มาก
2.	ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	2.97	.47	มาก	3.22	.56	มาก
3.	ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.95	.50	มาก	3.11	.56	มาก
4.	ด้านการวัดและประเมินผล	2.89	.44	มาก	3.21	.51	มาก
	รวม	2.83	.31	มาก	3.10	.40	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และพบว่าด้านที่เป็นปัญหามากเรียงตามลำดับคือ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ด้านสื่อการเรียนการสอน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ด้านการวัดและประเมินผล คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ด้านเนื้อหาวิชา ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ส่วนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถาบันราชภัฏ โดยรวมพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ด้านที่มีความต้องการมากเรียงตามลำดับคือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการสอน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ด้านการวัดและประเมินผล คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ด้านสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และด้านเนื้อหาวิชา คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย